

Leren waarom invasieve rivierkreeften kunnen gaan domineren.

Wegvangen en Ecosysteemaanpak als parallele strategien

Ecologische Sleutelfactoren voor stilstaande wateren

Stop animaties

Basisvoorwaarden

Productiviteit water

Lichtklimaat

Productiviteit bodem

Aanvullende voorwaarden

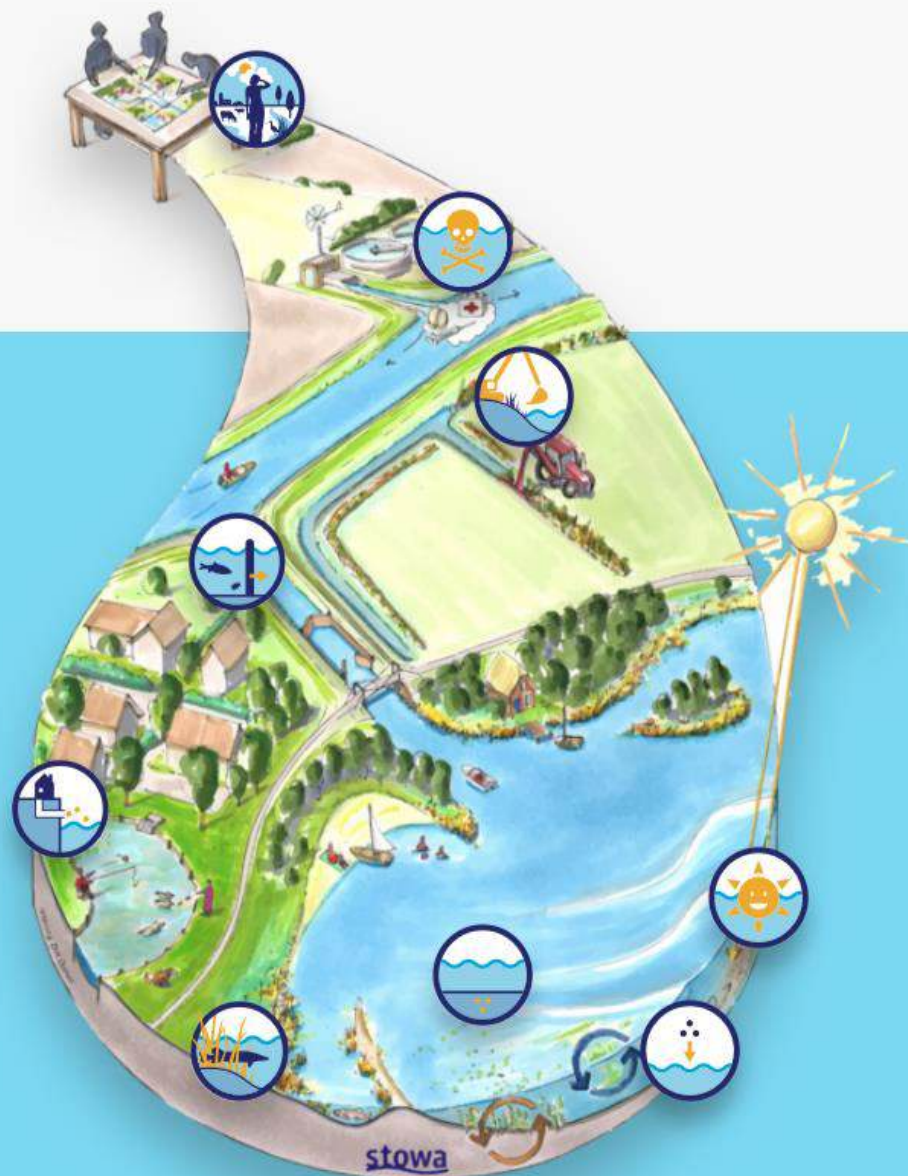
Habitatgeschiktheid

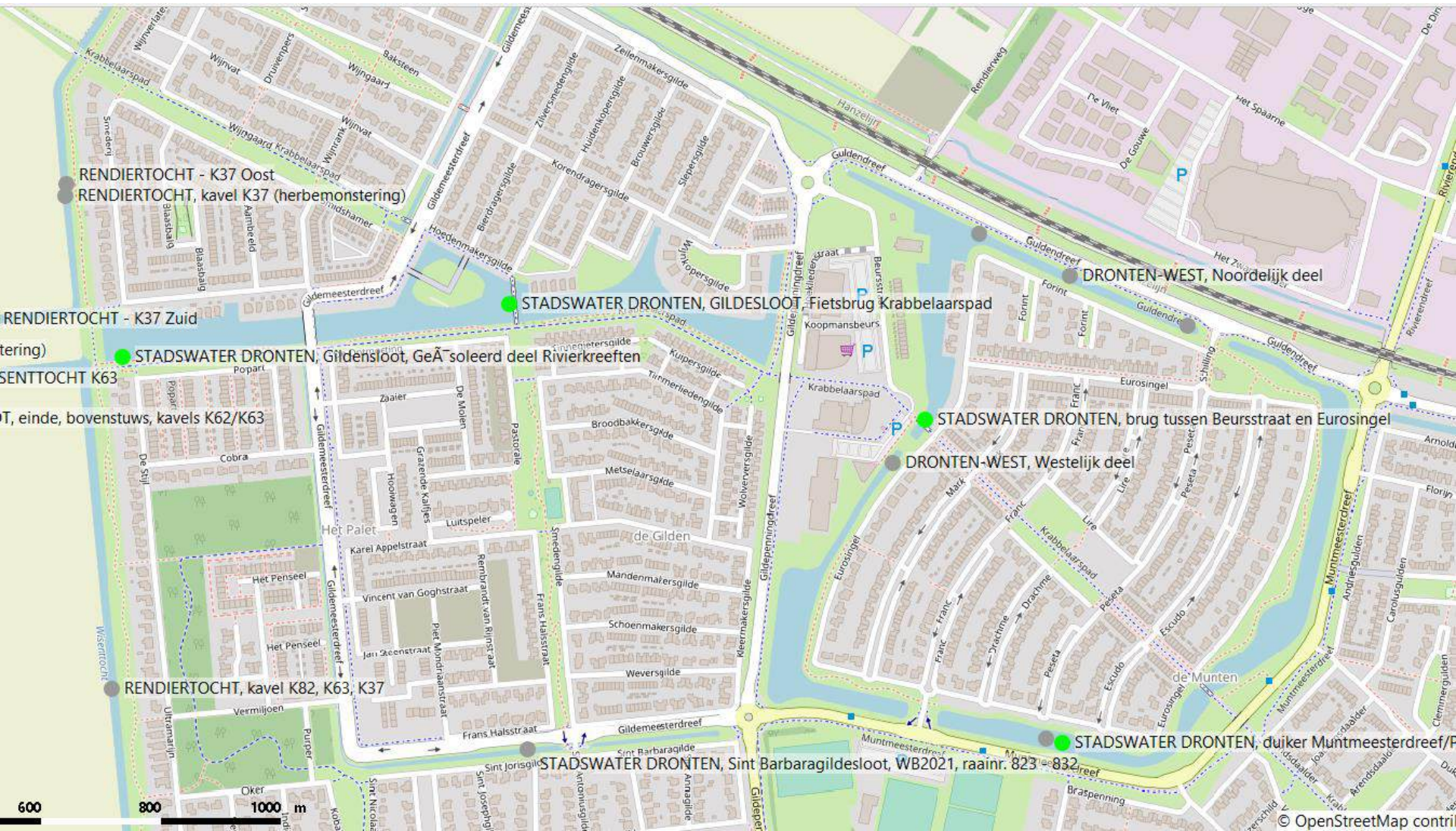
Verspreiding

Verwijdering

Projectgebied: wateras de Gildesloot te Dronten

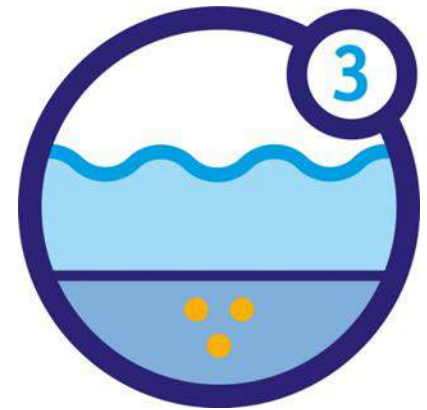
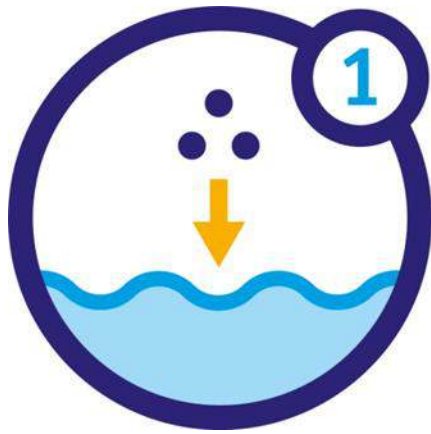

Doelen Overig Water Dronten

Basis	Levendig	Natuurlijk
Biologie • Flab- of kroosbedekking < 30% • Aantal soorten ondergedoken en/of drijfbladplanten 1 t/m 3 • EKR macrofauna 0,2-0,4 Fysische chemie • Doorzicht > 30 cm • P-totaal < 0,15 mg/l • N-totaal < 2,2 mg/l	Biologie • Flab- of kroosbedekking < 10% • Aantal soorten ondergedoken en/of drijfbladplanten 4 t/m 5 • EKR macrofauna 0,4-0,6 Fysische chemie • Doorzicht > 45 cm • P-totaal < 0,15 mg/l • N-totaal < 2,2 mg/l	Biologie • Flab- of kroosbedekking < 5% • Aantal soorten ondergedoken en/of drijfbladplanten ≥ 6 • EKR macrofauna > 0,6 Fysische chemie • Doorzicht > 65 cm • P-totaal < 0,05 mg/l • N-totaal < 1 mg/l

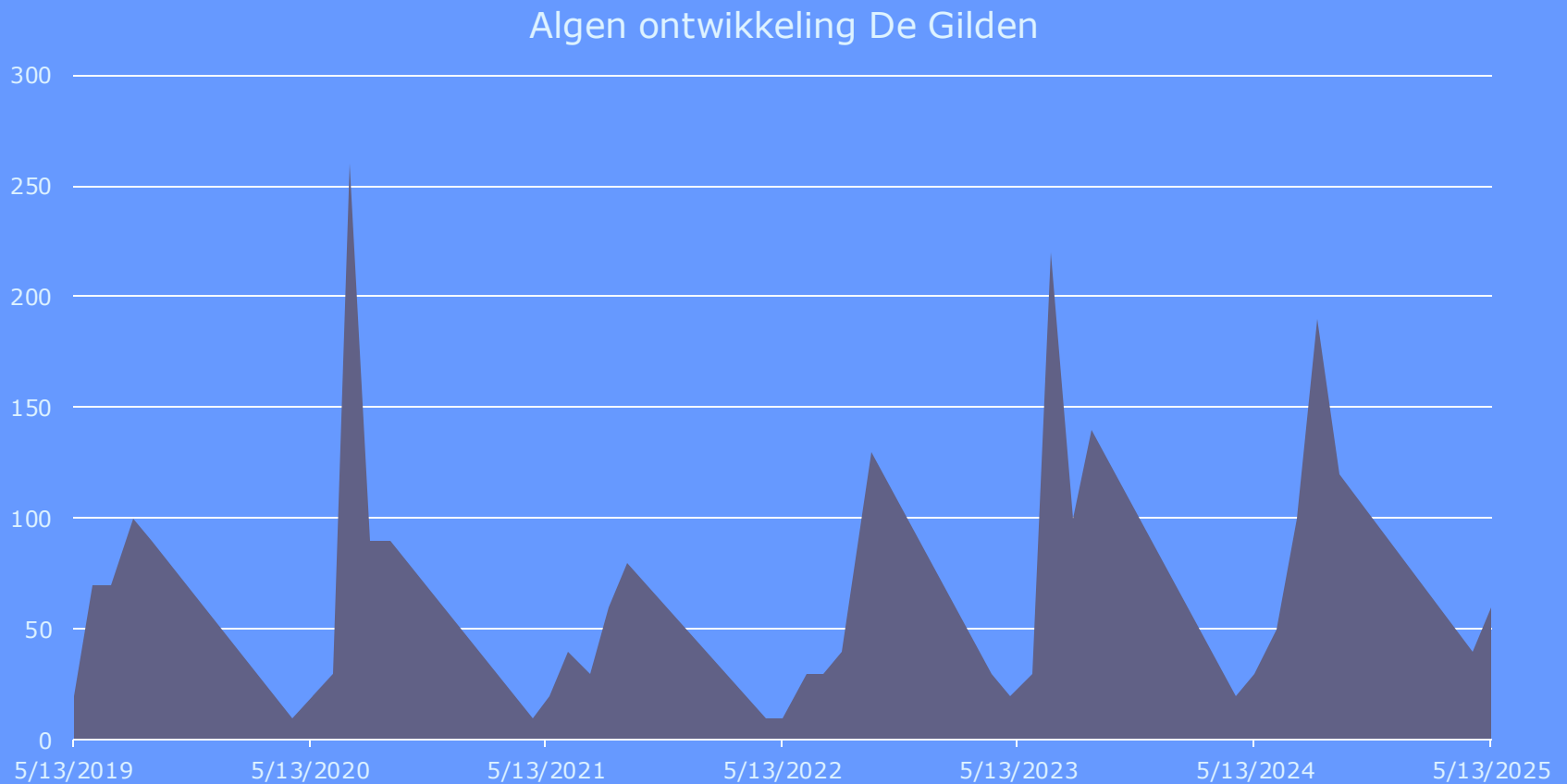
Stadsdeel	Drukken	Doel	Huidige toestand ^a Fysische-chemie	Huidige toestand ^a Biologie	Maatregelen nodig?
Watertype Niet zoete sloten (gebufferd) (M1b)					
De Munten Oost	Geen	Basis	Levendig	Basis	Nee
De Munten West	Onevenwichtige visstand	Basis + vergroten belevingswaarde	Onbekend ^b	Onbekend ^b	Ja
Watertype Gebufferde regionale kanalen (M3)					
De Gilden	Onevenwichtige visstand	Basis + vergroten belevingswaarde	Gedegenereerd	Onbekend ^b	Ja

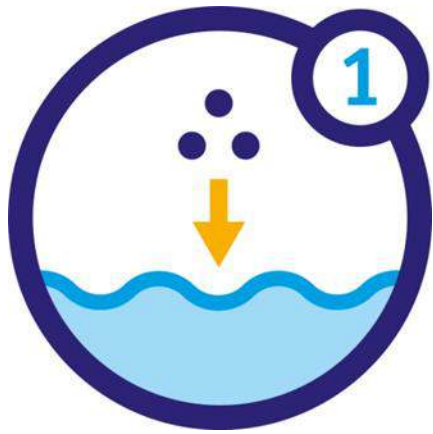
^a gemiddelde van metingen 2014 t/m 2019; ^b geen metingen beschikbaar, wordt in 2020 gemonitord.

- ESF 1 | ESF 2 | ESF 3 Basisvoorwaarden voor een gezond ecosysteem
  - Als de eerste drie ecologische sleutelfactoren op groen staan, is voldaan aan de belangrijkste voorwaarden voor een gezond ecologisch watersysteem. Vooral het behoud of terugkeer van ondergedoken waterplanten is daarbij belangrijk.

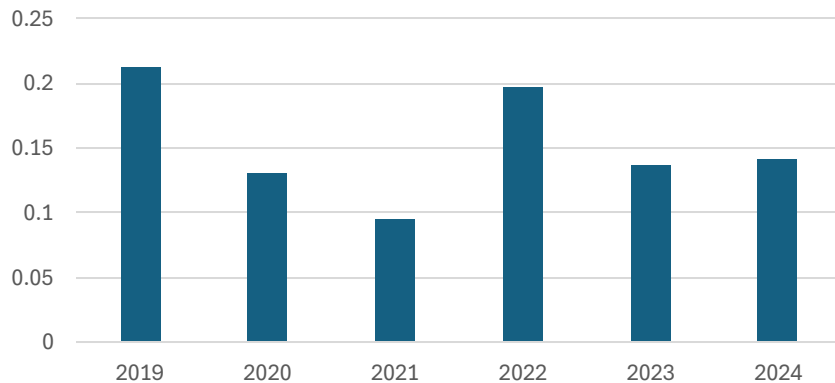
Chlorofyl-ontwikkeling 2019-2024

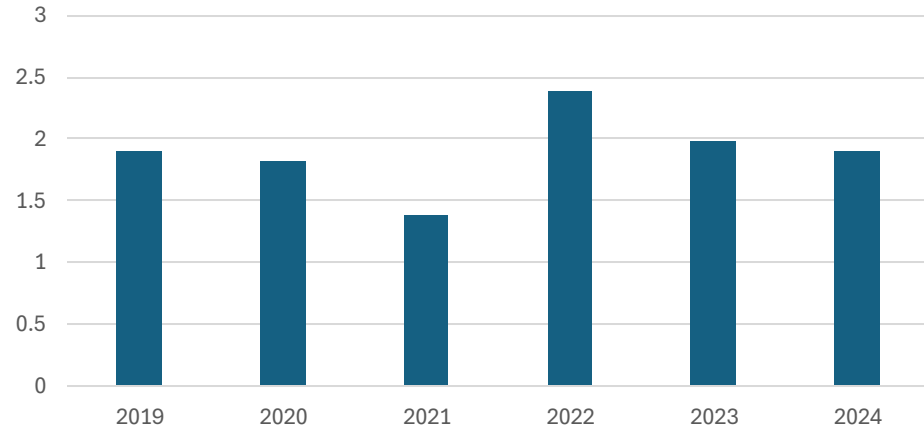

ESF1: Is de externe belasting met meststoffen te hoog?

De Gilden
P-totaal (mg/l, ZGM)

De Gilden
N-totaal (mg/l, ZGM)

Langjarig zomergemiddelde P: 0,14 mg/l
Langjarig zomergemiddelde N: 1,9 mg/l

ESF2: kan licht voldoende lang de bodem bereiken?

ESF 2 Lichtklimaat

Hoe helder is het licht onder water en tot welke diepte dringt licht door?

FEIT: VOLDOENDE LICHT IS DE EERSTE VOORWAARDE VOOR HET VOORKOMEN VAN ONDERWATERPLANTEN.

WAAR KIJKEN WE NAAR?

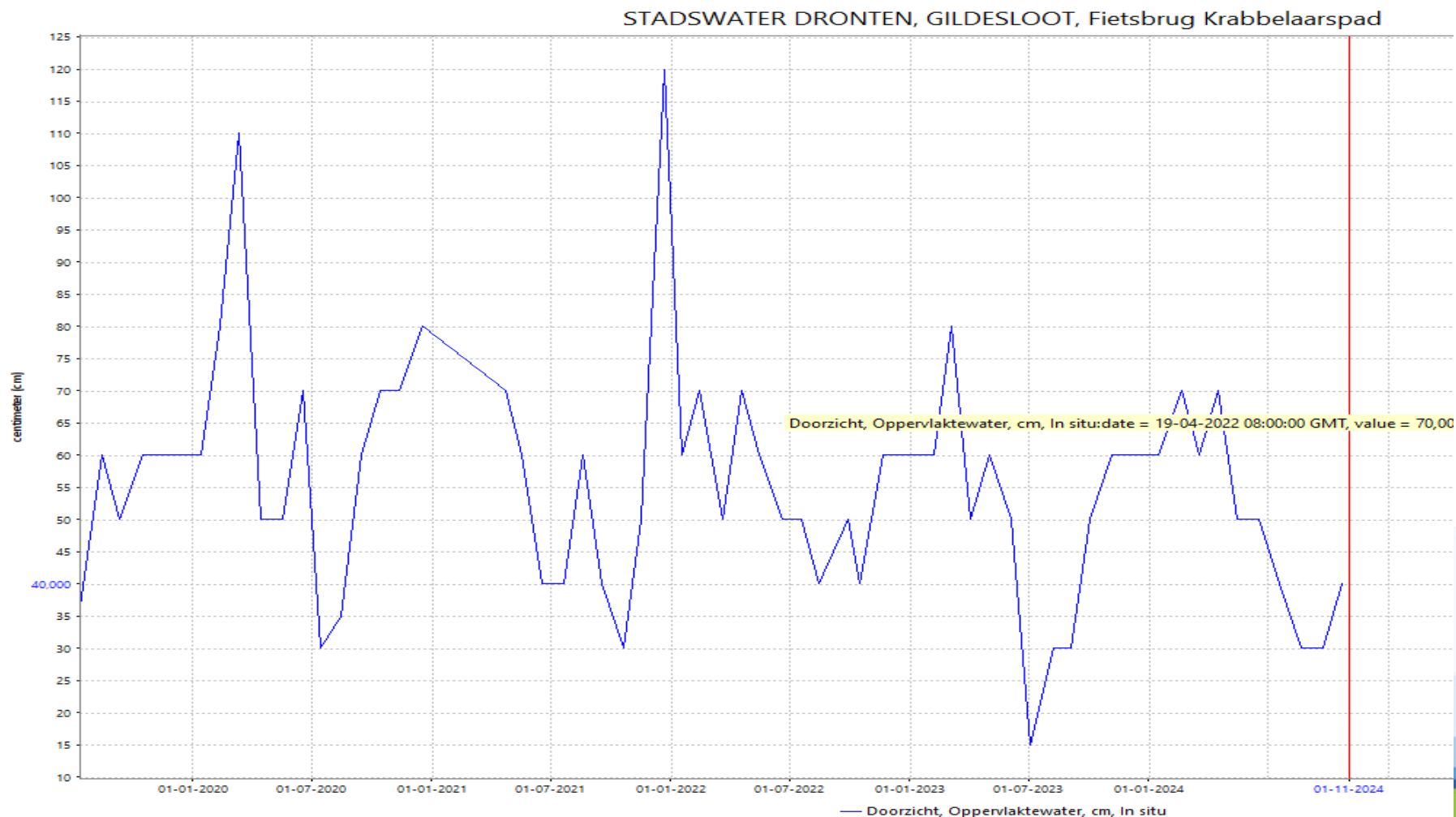
Hoe diep het licht kan doordringen onder water is onder andere afhankelijk van de aanwezigheid van algen en kroos, maar ook van zwevende deeltjes of van waterkleurende stoffen zoals humuszuren.

Lichtkli

Kan licht voldoende in het voorjaar de bodem bereiken in De Gilden?

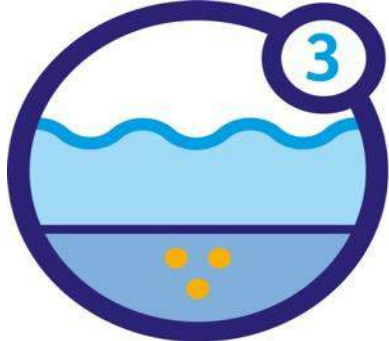
wetmatigheid: licht doordringbaarheid = 1,5 maal de secchi-schijf diepte;
VJ 70 cm secchi-schijf wordt **105 cm**. doordringbaarheid

ESF 2:licht

- 105 cm echte helderheid in het voorjaar is aan de krappe kant als grootste deel 140 cm. diep is.
- Alleen oeverdelen < diep dan 1 meter ontvangen voldoende licht;
- Deze <1 meter diepe oeverdelen vormen, onder de huidige randvoorwaarden, een té beperkt areaal

Productiviteit bodem

Is de productiviteit (ESF 3) van de bodem te hoog?

Locatie: De Munten 1 raai 796-805 (2021)					
op basis drooggewicht					
Totaal bodem	invoer	(Fe-S)/P-ratio bodem (molbasis)	schatting porievocht (mg P/l)	schatting flux naar waterlaag bij 15°C (mg P/m2/d)	
P totaal	mg/kg (DW)		R ² = 0.62	R ² = 0.62	
Fe	200	17,9	< 1,5	0 – 1	
S	11000				
	2600				
STADSWATER DRONTEN, Munten 2, traject 1, WB2021, raainr. 785 - 787					
op basis drooggewicht					
Totaal bodem	invoer	(Fe-S)/P-ratio bodem (molbasis)	schatting porievocht (mg P/l)	schatting flux naar waterlaag bij 15°C (mg P/m2/d)	
P totaal	mg/kg (DW)		R ² = 0.62	R ² = 0.62	
Fe	370	11,4	< 1,5	0 – 1	
S	24000				
	9400				
STADSWATER DRONTEN, Munten 2, traject 2, WB2021, raainr. 788 - 795					
op basis drooggewicht					
Totaal bodem	invoer	(Fe-S)/P-ratio bodem (molbasis)	schatting porievocht (mg P/l)	schatting flux naar waterlaag bij 15°C (mg P/m2/d)	
P totaal	mg/kg (DW)		R ² = 0.62	R ² = 0.62	
Fe	380	4,9	< 1,5	0 – 1	
S	26000				
	13000				
STADSWATER DRONTEN, Sint Barbaragildesloot, WB2021, raainr. 823 - 832					
op basis drooggewicht					
Totaal bodem	invoer	(Fe-S)/P-ratio bodem (molbasis)	schatting porievocht (mg P/l)	schatting flux naar waterlaag bij 15°C (mg P/m2/d)	
P totaal	mg/kg (DW)		R ² = 0.62	R ² = 0.62	
Fe	610	13,1	< 1,5	0 – 1	
S	37000				
	13000				

Conclusies visstand onderzoek 2020

- Het gezamenlijke bestand Brasem-Karper met ruim 90 kg/ha ligt ruim boven de normen voor ecologisch gezond oppervlakte water; kan dus een negatief effect verwacht kan worden op de waterkwaliteit.
- Het visbestand van De Gilden bestaat voor 46% aan biomassa uit bodemwoelende vis (32% karper en 14% brasem). Deze waarden liggen boven de grens gesteld in de KRW-maatlatten (relatieve aandeel brasem-karper <8 of <25).

Aanbevelingen Visstand onderzoek (Waardenburg, 2020)

- Stap 1: structureel verwijderen rivierkreeften
- Stap 2: aanpassen van de visstand (voornamelijk brasem en een deel blankvoorn verwijderen)
- Stap 3: verwijderen sliblaag.

Visstand reset 5 april 2025

Waternatuur weer robuust en weerbaar maken

Posts by Winnie

Winnie Rip • 2nd

[+ Follow](#) ...

Voorzitter OBN DT Laagveen en Zeeklei en Senior adviseur Wat...

2w •

Uitheemse rivierkreeften zorgen voor veel ecologische schade en belemmeren het halen van de biodiversiteit- en KRW-doelen van ons waterschap. Een goede aanpak om het aantal kreeften laag te houden is er niet. Het waterschap Amstel ...more

Show translation

Beheersens rivierkreeft door ecosystem aanpak | 01:
Introductie

[youtube.com](https://www.youtube.com/watch?v=...)

Beheersen rivierkreeft impact door ecosysteem aanpak

Ecologische Sleutelfactoren voor stilstaande wateren

Stop animaties

Basisvoorwaarden

Productiviteit water

Lichtklimaat

Productiviteit bodem

Aanvullende voorwaarden

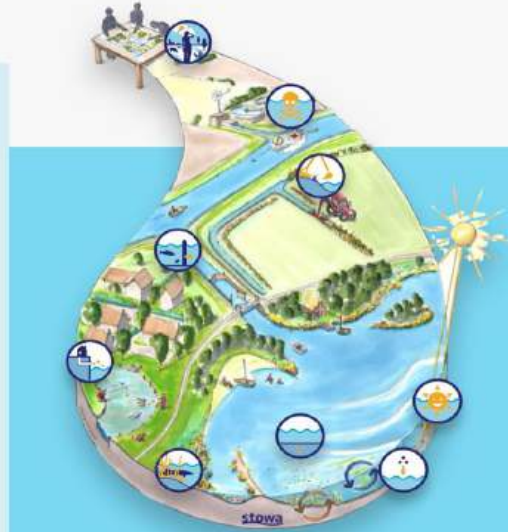
Habitatgeschiktheid

Verspreiding

Verwijdering

- ESF 2 (licht) niet op orde; er dient een groter areaal licht op de bodem te kunnen doordringen.
- ESF4 (habitat geschiktheid); het is té snel té diep; aanleg groter aandeel ondiepere zones